

QVÆSTIO MEDICA.

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum die Jovis 13. Januarij.

M. FRANCISCO GIRARD, Doctore Medico, Præside.

An inveterata & contumaci dysenteria lactis potio?

ILLE quidem studiosi Medici officium, ac partes agit utcumque, qui morbos vulgares, ac quotidianos, & *involuntarios* levare, ac sanare novit; inveteratos verò, & contumaces remediis suo tempore adhibitis depellere, atque debellare haud paulò solertioris, ac præstantioris Medici opus est, non solum in obviis morborum causas earumque vim, & efficientiam attendentis, sed in eorumdem etiam morborum ingenia, mores, casus, eventusque singulos mentis aciem intendentis. Is videlicet animo propiciens quæ singulorum sit feritas, quæ remissio, quæ brevitās, quæ diuturnitas, pervicacioris affectus, sive à crassis & viscidis humoribus in alto corpore immerfis existant, sive à pravā partis cujuspiam diathesi, tantò urget curarum assiduitate, ut à convenientioribus præsidiiis victos, & veluti ferocitate exultantes, aut apertā vi expugnet, aut blandiori interdum remedio, quasi illecebris irretitos ad deditonem cogat, sicque de protervitate morbi certissimum agat triumphum.

INTER innumeras ægitudines quibus humanum corpus tentatur, nulla terris incubuit protervior, curatu difficilior quàm dysenteria. Ab affectū corporis parte nomen habet, omnium molestissima est; ut quæ ceteras doloris vincat acerbitate, nec ulli cedit periculi magnitudine. Non rarò inflammationem, sæpius febrem inducit. Ab atrā bile orsa mortifera est. Plures affectus dysentericæ nomine insigniuntur, qui symptomatum diversitate plurimum dissident, nec ab eadem stirpe funduntur, magisque indole, & naturā, quàm facie discrepant. Dysenteria *verax* dicta sanguinis est per alvum profusio cum intestini exulceratione conjuncta, non sine immā cruciatu doloris. Illa per crassā tenuiaque intestina grassatur: Sic cum alvi facibus exquisitè permiscetur cruor, in intestinis superioribus; si verò purus ac minimè permixtus excidit, in inferioribus crassioribusque ulcus est. Sollicitatur æger assiduā desidendi cupiditate, atque, ut omnia faciat, prius animam efflaverit, quàm pestem depulerit imis conceptam visceribus.

DYSENTERIAM, dirum morbi genus, progignunt nonnunquam externæ causæ, ut *visceris*, & acres cibi, exedentia medicamenta; sæpius internæ, ut salis pituita, utraque bilis, & viscerum infarctus. Hinc sobolescit mordax, & effrænis humor, qui modò ab hepate manat, modò à mesenterio, aliisque vicinis partibus, & ad intestina delatus, in illis crudelitatem exprimit suam: Indeque incalcescente cæcis ignibus humore, nascitur præfervida viscerum intemperies, quæ, quò altius impressa fuerit, eò curandæ illius major difficultas. Sic ulcera, influentis humoris ratione, ægrè cicatricem accipiunt. An non etiam partis affectus conditio idem præstat, & efficit? Hic suam variè Medicus explicat indolentiam, & dum viscerum ardorem sanguinis missione temperat, humoremque vitiosorem purgatione diminuit, quid singula ad tam atrocis mali pervicaciam expugnandam valeant, diligenter expendit. Verum, cum omnia animo lustraverit, nullum inveniat præsidium, quod cum lacte tam parabili, quàm salutari visceribus medicinā conferri possit.

LACTE, si utilitatem spectes, nullum fructuosius, si saporis gratiam, nullum jucundius alimentum hominum generi à naturā est concessum; Neque solum ad victum, & ad robur corporis valet, sed etiam ad propulsanda morborum vel gravissimorum incommoda. Nostræ nimirum naturæ tam amica estis lactis, ut cujusvis ætatis, ac sexus, hominibus sanis, causariis, tabi proximis, necdum ex morbi diuturnitate recreatis apprimè conferat, munda lætaque reddat omnia. Quoties lactis usu propè functorum nihil præter nervos & luridam pellem gerentium membrīs gratā vice rediit habilis vigor, venis sanguis, relapsus in genas decens color, vivaxque gratia? Hoc uno vitam, & spiritum ducunt, quibus opus exulcerati pulmonis contagione afflatum miserè contabescit. Quidam etiam in articulorum vitiis, cum lacte potio ex toto se eluissent, securitatem totius vitæ consecuti sunt. Quidni & in dysenteria inveterata? Ad cujus curationem lac efficacissimum est, ob triplicem ex quā componitur substantiam. Suo siquidem sero, in quo vis eximia frigoris, & insignis partium tenuitas, ulcera deterget, eadem consolidat substantiā caseosā, butyrosā verò pro alimento est.

SÆVISSIMIS torminibus, qui reatè mederi voluerit, duplicem sibi scopum constituat necesse est, nec solum coercendæ vacuandæque putredini, sed etiam contemperando, restinguendoque incendio, totus intentus esse debet. In eam rem mirum in modum conferent clysteres anodynī, hordeata, amygdalata, imprimisque sanguinis missio repetita, pro morbi magnitudine, & viribus ægotantis. His nisi cedat tanta calamitas, res tota lacti committenda, ubi corporis penetralia penitus subjerit, nihil non emoliet, brevi gravissimos dolores levabit, franget humoris pervicaciam, viscerum fervorem sedabit, cumque id omnium rerum, quas cibi causā capimus, liquentium maxime alibile sit, solidis plus justo succatis, madorem salutarem immitter, viscerum ariditatem, & squallorem castigabit, hepar reficiet non parum in diutina dysenteria affectum, quod ideo labefactatur vel maxime, quia blando humore deficiat, atque illum quidem elicit ex lacte, quod spiritu vitali cum turgear, sitque concoctu perfacile, & vitæ principis analogum alimentum, idcirco cæteris prætabilius habendum est.

Ergo inveterata & contumaci dysenteria lactis potio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciscus Girard, Præses.
M. Josephus Thommassau.
M. Ludovicus Poirier.

M. Petrus Bonnet.
M. Ioannes-Baptista Renatus Moreau.
M. Nicolaus Pellier.

M. Ioannes Hamon.
M. Simon Boulot.
M. Petrus de Merfenne.

Proponebat Parisiis CLAUDIUS HUGOT, Cabilonenfis. A. R. S. H. 1678.